BARN&CANCER

EN TIDNING FRÅN BARNCANCERFONDEN >>> NUMMER 6 2008 >>>

Rasmus: ”Varför fick just jag cancer?

Så väljer du rätt bidrag från Försäkringskassan

Bättre vård i livets slutskede:

Nordens första hospis i startgroparna

Julklapparna som glädjer fler

Första barnet behandlat med protonstrålning Sidan 15

BARNCANCER FONDEN

INNEHÅLL NR 6 2008 >>>

Sagor och lek först – disk och städning sen 6–7
Hos familjen Jönsson får disk och städning vänta. Här kommer alltid barnen först. När Rasmus Jönsson fick diagnosen non-Hodgkins B-cellslymfom ställdes hela familjen på ända. Nu, två år senare, är Rasmus en livlig storebror och fri från sin cancer. Men glömmer gör han aldrig.

46 miljoner från PostkodLotteriet..... 8
När Svenska PostkodLotteriet för tredje året i rad delade ut pengar till sina förmånstagare fick Barncancerfonden ta emot hela 46 miljoner kronor. Svenska PostkodLotteriet genererar pengar till välgörande ändamål och har ett nära samarbete med flera av Sveriges ideella organisationer. Tack vare alla prenumeranter har lotteriet under 2008 samlat in rekordsumman 345 miljoner kronor till sina 14 förmånstagare.

Hitta rätt i bidragsdjungeln 10–13
Ena dagen får du besked om att ditt barn har cancer. Nästa dag måste du kontakta Försäkringskassan och försöka begripa deras finstilta regler om olika bidragsformer. Många familjer får sina ekonomier försämrade under sjukdomsperioden. Barn & Cancer försöker reda ut begreppen. Vad är egentligen bäst, tillfällig föräldrapenning eller vårdbidrag? När kan man ha rätt till båda?

Sexåring behandlad med protonstrålning.....15
Med hjälp av en specialanpassad mask och dvd-filmer blev det första barnet behandlat liggande med protonstrålning. Behandlingen skedde på Akademiska sjukhuset i Uppsala i höstas. Flickan hade rabdomyosarkom på halsen och kunde inte behandlas sittande. Protonstrålning kan ges med en noggrannhet på under en millimeter, men kräver att patienten är helt stilla.

Julklappar för flera mottagare 16–17
Barncancerfondens julbutik har slagit upp dörrarna – smycken, gåvogram, nallar, presentboxar med mera – här finns något för både privatpersoner och företag. Give Hope är Barncancerfondens nya insamlingskoncept. Med en box från Give Hope blir gåvan och glädjen dubbel.

BARNCANCER FONDEN

BARN & CANCER UTGES AV BARNCANCERFONDEN,
BOX 5408, 114 84 STOCKHOLM, telefon: 08-584 209 00 fax: 08-584 109 00
info@barncancerfonden.se www.barncancerfonden.se
BESÖKSADRESS: Banérgatan 16, Stockholm.

ANSVARIG UTGIVARE: Olle Björk. REDAKTION: Ylva Andersson, Ann-Mari Hellman, Anne Bergsten, Marie Fogelmarck. PRODUKTION: Citat Journalistgruppen. PROJEKTLEDARE: Annika Wickman. ART DIRECTOR: Hasse Bergman. ADRESS: Barn & Cancer, c/o Citat Journalistgruppen, Strandbergsgatan 20, 104 25 Stockholm, telefon: 08-610 20 00, fax: 08-610 20 90, e-post: redaktionen@barncancerfonden.se, REPRO/TRYCK: Turbin/Arkpressen i Västerås 2008, OMSLAGSFOTO: Magnus Torle, PRENUMERATIONSÄRENDEN: Titel Data AB, 112 86 Stockholm, telefon: 0770-457109, Tidningen Barn & Cancer utkommer med 6 nummer per år i cirka 40 000 exemplar. Citera oss gärna, men ange källan. Nästa nummer kommer ut i februari 2009.

”2009 blir ett givande år”

BARNCANCERFONDEN ÄR en stark organisation. Vi har ett bra resultat och ökar hela tiden intäkterna. Men vi står inför en lågkonjunktur som gör att vi, precis som alla andra organisationer, måste se över vår situation. Turbulensen på finansmarknaden är också ett orosmoment. Sanningen är att vi kommer att behöva både gasa och bromsa framöver.

I dessa tider måste vi ännu mer än vanligt se om vårt hus och våra kostnader, men vi går vidare och fullföljer det vi har sagt att vi ska göra inom såväl forskning som familjestöd och vårt informationsuppdrag.

Vi vill bredda vår målgrupp, därför utökar vi företagssamarbetena för att hitta nya samarbetsformer. Nyligen mottog vi en betydelsefull summa från PostkodLotteriet och har stora förhoppningar om nya samarbeten. Vi satsar också stort på Barncancerfondens nya insamlingskoncept ”Give Hope”, som förhoppningsvis kommer att attrahera en yngre målgrupp att stödja verksamheten.

Barncancerfonden har ett stort kapital att förvalta och vi behöver bli klarare på hur vi ska använda det. Vi också ha en reserv för oförutsedda händelser. Frågan är om den pågående finanskrisen är en sådan oförutsedd händelse eller inte? Det återstår att se.

Under 2009 är det framför allt två fokusområden som ska genomsyra Barncancerfondens arbete. Det ena gäller forskning kring tumörer i nervsystemet (NBCNS). Det andra fokusområdet handlar om att följa upp resultaten av det nya behandlingsprotokollet för barn och tonåringar med leukemi.

Barncancerfonden är ett starkt varumärke. Undersökningar visar att om en svensk skulle skänka 1 000 kronor till en ideell organisation kommer Barncancerfonden på en god fjärdeplats efter giganterna Röda Korset, Rädda Barnen och Cancerfonden.

Jag vill rikta ett stort tack till alla givare och jag tror att 2009 kan bli ytterligare ett bra år för Barncancerfonden.

God Jul och ett Gott Nytt år!

JOHAN HEDERSTEDT,
styrelseordförande Barncancerfonden
johan.hederstedt@barncancerfonden.se
070-280 80 00

EN DAG MED...

ANTON VOOLAID

I skogen väntar äventyret

Snart ska Anton iväg till stallet och rida, men först måste han ut en sväng i skogen. Kanske kommer en ekorre eller harpalt skuttande förbi.

Livet i Ugglehult i Småland kan vara spännande – det händer en del när man bor granne med storskogen. Det är förstås inte som i Kolmården, dit Anton och hans familj åkte med Barncancerföreningen i september och tittade på tigrar och vargar, men det kan hända att man får syn på en räv.

Skogen är viktig i Anton Voolaids liv. Där brukar han och lillebror Oskar leka Birk och Ronja. Ibland hjälper de pappa att dra hem stockar som ska sågas till ved.

– Eller också leker vi Stjärnornas krig. Då slåss vi mot ormbunkarna och träden.

Han hämtar böckerna som han lånat på biblioteket och pekar på en figur med stora öron.

– Jag brukar vara Yoda. Han kan allt, han är bäst. Sån vill jag vara.

Anton visar fågelboken också som ligger i fönstret.

– Jag känner igen talgoxe, nötväcka, gråsparv och en massa andra fåglar. Ibland sitter det en hackspett på lyktstolpen och letar efter insekter att äta. Och när Oskar och jag väntade på bussen såg vi en uggla.

Anton och Oskar åker skolbuss till Lammhult.

– Han som kör heter Elvis.

Det bor bara tre barn i Ugglehult: Anton som är 9 år, Oskar som är 6 år och lillasyster Agnes som är 2 år. Men i skolan finns Minna, Tim, Alexander och alla de andra.

En gång var Anton i Globen och tittade på monstertrucks tillsammans med Oskar, pappa och morfar. När han blir stor vill han köra traktor eller grävmaskin.

– Men allra helst skotare. Det är en maskin som kör ut timret ur skogen.

Anton och hans syskon har nära till både mormor och morfar och farmor och farfar. Lite längre bort ligger Växjö, dit Anton åker ibland med pappa för att simma eller träffa sjukgymnasten.

Bäst är att vara med pappa i skogen.

– Oskar och jag har röjt och tagit bort mossa på ett ställe så att det blivit en crossbana. Där kör vi med cyklarna. Kom, så ska jag visa!

När Anton Voolaid var fyra månader upptäcktes en tumör i hans mage och han fick diagnosen neuroblastom. Anton har opererats och genomgått cellgiftsbehandlingar. Han blev fri från sin cancer för fyra år sedan.

TEXT: BIRGITTA STRIBE, FOTO: MATS SAMUELSSON

Inspirerande stormöte i Berlin

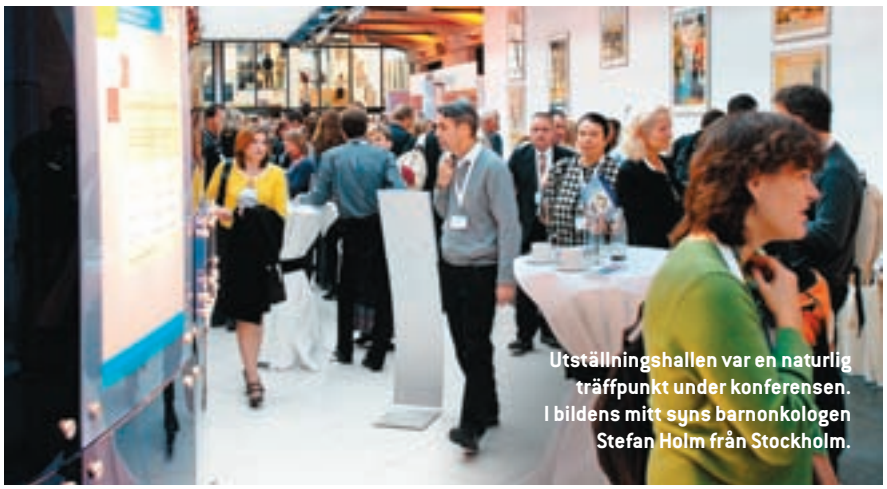

Utställningshallen var en naturlig träffpunkt under konferensen. I bildens mitt syns barnonkologen Stefan Holm från Stockholm.

I BÖRJAN AV OKTOBER samlades cirka 2 000 läkare, sjuksköterskor, experter, föräldrar och unga vuxna från totalt 143 länder i Berlin för att utbyta erfarenheter, tankar, kunskap och forskningsresultat om barncancer.

Konferensen som hölls den 1–5 oktober bestod dels av SIOP, International Society of Paediatric Oncology – en internationell organisation för läkare och vårdpersonal som arbetar med cancerdrabbade barn och ungdomar, dels av ICCCPO, International Confederation of Childhood Cancer Parent Organizations – ett nätverk för föräldraorganisationer runt om i världen.

På schemat för den årliga konferensen fanns bland annat föreläsningar, workshops och frågestund med ledande experter inom barncancerområdet.

– Det engagemang och samarbete som präglade mötet var lika rörande som imponerande. Det var intressant att ta del av hur utmaningarna, framgångarna och framtida förhoppningar inom barncancerforskningen ser ut, säger Karin Mellström, Barncancerföreningen i Stockholmsregionen, som var en av cirka 200 föräldrar som fanns på plats i Berlin.

Ett exempel på en givande workshop under veckan var Best fundraising project – för att inspirera varandra till nya sätt att samla in pengar.

– Vi berättade om succén med Barncancerfondens Hope-halsband och sålde 50 halsband direkt på plats, berättar Ylva Andersson, informationsansvarig på Barncancerfonden.

Konferensen genomsyrades av hopp om framtiden:

– I bagaget med mig hem fick jag hopp om att vi tillsammans faktiskt kan skapa en bättre framtid för dem som drabbats av sjukdomen och av dess biverkningar, säger Cecilia Fallenius från Barncancerföreningen Östra, som själv har haft cancer som barn.

JILL KLACKENBERG

Handla meningsfullt

DU HAR VÄL BESTÄLLT Barncancerfondens MasterCard? När du betalar med kortet skänker Handelsbanken Finans fem öre för varje spenderad krona till Barncancerfonden. Ett enkelt sätt att göra en god gärning utan att det kostar dig något extra!

Ladda ner ansökningsformulär från www.barncancerfonden.se

TRE KORTA

OM SKOLJOGGEN

Vet du varför man springer Skoljoggen? Tycker du att det är viktigt?

JESPER ANDERSSON, 10 år, Danderyd

– Ja, för välgörenhet, så att man kan ge pengar till de barn som är sjuka Ja, så förstås för att det är bra att springa. Det är bra att vara med i Skoljoggen eftersom det kostar pengar att forska, och så är det viktigt att röra på sig. Jag sprang fem varv för jag hann inte med fler. Några sprang längre men flera sprang kortare och några gick.

ELIN HUUSMANN, 7 år, Tyresö

– Nja, jag kommer inte riktigt ihåg varför man ska springa Skoljoggen, men man kan springa för att hjälpa dom barn som är sjuka och då får dom pengar så dom kanske blir bättre? Det är ju viktigt att vara med om barnen kanske blir bättre. Jag sprang två varv men Erik sprang sju! Jag sprang först med Anna och sedan med Michelle.

DANIELA JARAMILLO, 13 år, Viksjö

– Ja, man springer för att samla in pengar till Barncancerfonden. Det är bra att göra det så att sjuka barn lättare kan bli friska. Jag gick de åtta kilometrarna på en timme och tre kvart. Men det var en kille från vår klass som var med i ”tävlingsgruppen” och han sprang på 39 minuter, tror jag det var.

Stöld sporrade givare

UNDER HÖSTEN tog sig tjuvar in på lekterapin på Astrid Lindgrens barnsjukhus och stal ett antal datorer och tevespel. En pappa, vars son har cancer, hörde talas om detta och skickade ut ett mejl till vd:arna på ett antal svenska it-konsultbolag och frågade om de kunde avvara några datorer.

Responsen blev överväldigande. Man lyckades få stopp på inflödet av datorer när åtta stycken anlänt till sjukhuset – fler fanns det inte plats för. Ett av företagen som ställde upp var HiQ.

– Att stjäla från barn som dessutom är sjuka, lägre kan man inte komma, säger Lars Stugemo, vd på HiQ.

Han skickade ett mejl till alla anställda och till sitt eget nätverk och berättade vad som hade hänt och sedan var bollen i rullning. Personalen startade på eget initiativ en insamling som ledde till att lekterapin fick ta emot närmare 30 000 kronor.

Ryktet om inbrottet spred sig sedan vidare från HiQ till ett av världens största datorspelbolag som donerade flera spel, och officerskadetterna på Militärhögskolan samlade in ytterligare ett antal tusenlappar till lekterapin.

– Det här är ett fantastiskt exempel på hur stark viljan är att hjälpa, säger Lars Stugemo.

Många svar till Tildas familj

I FÖRRA NUMRET av Barn & Cancer önskade Tilda Tyrbo och hennes familj kontakt med andra familjer med erfarenheter av neuroblastom. Sex familjer har hittills hört av sig till redaktionen.

– Vi har nu tagit kontakt med familjerna och förhoppningsvis kan vi träffas och byta erfarenheter, säger Tildas mamma Karin Tyrbo.

ANNA DANIELSSON

– Jag är så glad för att det finns en organisation och ett forum kring barncancer. Det känns verkligen som ett stöd.

Personligt rekord för Aron under Paralympics

EN GIGANTISK ARENA. 90 000 åskådare i extas på läktarna. Här tävlade Aron Anderson i rullstolsåkning under Paralympics 2008 i Kina.

– Att komma in på arenan och tävla inför så mycket folk gav en enorm känsla. Alla hejade som galningar. Jag kan förstå varför människor vill bli rockstjärnor, säger Aron Andersson.

Aron ställde upp i klasserna 800 m, 1 500 m, 5 000 m samt maraton, där han slog sitt personliga rekord med drygt två minuter och kom på 26:e plats. Placeringen är inte så viktig för Aron, som reste till Peking mest för att se och lära. Det har varit en bra erfarenhet och han har bland annat lärt sig att inte bli stressad av storheten i arrangemanget. Och något som var riktigt stort, det var fågelboet.

PRIVAT BILD

– Arenan var häftig och med en snygg arkitektur, speciellt på kvällen när den lystes upp av rött ljus.

Han tycker att Kina tog Paralympics seriöst, och menar att den stora publikmängden tyder på att arrangörerna lyckats få ut budskapet om tävlingen. OS-flaggorna som hängde runt hela staden byttes snabbt ut mot Paralympicsflaggor, vilket fick honom att känna sig uppskattad. Nu ska han finjustera träningen och bli ännu starkare inför Paralympics i London 2012.

– Då vill jag ha medalj. Det har varit mitt mål hela tiden.

Läs mer på www.barncancerfonden.se

FRÅGA OLLE BJÖRK

Barncancerfondens generalsekreterare professor Olle Björk svarar på frågor kring barncancer.

HAR DU EN FRÅGA OM BARNCANCER SOM DU GÄRNA VILL ATT VI TAR UPP I SPALTEN ”FRÅGA OLLE BJÖRK”? SÄND DEN TILL OSS PÅ REDAKTIONEN: REDAKTIONEN@BARNCANCERFONDEN.SE SÅ KANSKE DET BLIR JUST DIN FRÅGA SOM BESVARAS I KOMMANDE NUMMER AV BARN & CANCER.

Vad är protonstrålning?

ALL MATERIA ÄR uppbyggd av molekyler. I molekylerna finns en partikel som heter proton. Vid den nya typen av strålning som nu håller på att utvecklas används sådana partiklar. Vid protonstrålning används protoner som accelererar likt en bil som kör runt på en racerbana allt snabbare. När en proton släpps ut från ”banan” innehåller den en viss mängd energi som är anpassad så att den ”krockar” med tumörcellerna men stannar precis utanför tumören. På så sätt kan strålning ges mot en tumör utan att vävnaden runt tumören får någon strålning. På det här sättet påverkas en minde del av hjärnan, och det leder till färre biverkningar.

För drygt två år sedan upptäcktes Rasmus lymfcancer. I dag är han en frisk storebror i en familj som tar sig tid för varandra.

– Nu säger vi aldrig ”jag ska bara ...” när barnen vill höra en saga. Disk och städning kan vänta, säger mamma Mona Jönsson.

Med pappa Peter kan Rasmus både busa och dela motorintresset.

Att umgås med barnen är viktigast av allt

Sensommaren 2006. Sexåringen Rasmus har just kommit hem från fritids när han snubblar på uppfarten. Det gör ont lite varstans.

– När jag kom från jobbet låg Rasmus i sängen och grät hjärtskärande. Magen verkade svullen, så vi bestämde oss för att ta honom till akuten för säkerhets skull, minns pappa Peter.

Mamma Mona och lillebror Robin väntade hemma, men var inte särskilt oroliga.

På sjukhuset i Ängelholm gjordes ett ultraljud och en magnetröntgen innan man bad även Mona att komma dit. Farmor och farfar kallades in för att passa treårige Robin, och Mona rusade iväg. Tårarna tränger på vid minnet:

– Så fort jag kom in sa läkaren att de hade hittat något. Min första tanke var cancer, och min andra att Rasmus skulle dö. När jag frågade blev det knäpptyst. Då bröt jag ihop.

Med en kräkande Rasmus i baksätet skickades de mitt i natten vidare till universitetssjukhuset i Lund, drygt sju mil bort, med en remiss på grund av en

”vätskefylld bukblåsa”. Jourläkaren i Lund klämde Rasmus på magen och konstaterade snabbt att det var en tumör.

DAGEN EFTER TOGS prover från tumören, som satt runt tunntarmen, som visade att den var elakartad. Det dröjde fem veckor innan Rasmus fick permission från sjukhuset, och 16 veckor innan cytostatikabehandlingen äntligen var över. I sex omgångar om fem dagar vardera fick han cytostatika intravenöst, och minst en gång varje period sövdes Rasmus för ryggmärgsprover.

– Vi ser den 30 augusti 2006 som dagen då Rasmus räddades till livet. Om han inte hade trillat utan cancern hade fått växa i fred några veckor till hade läkarna inte kunnat hjälpa honom, säger Mona.

Peter och Mona har bara bra saker att säga om barncancervården i Lund, och före detta överläkare Thomas Wiebe har en särskild plats i deras hjärtan. Det var han som efter nästan en veckas plågsam väntan på provsvar kom med en kram och beskedet att Rasmus hade non-Hodgkins B-cellslymfom och i nästa andetag sa ”det här fixar vi”.

Under permissionerna mellan cytostatikabehandlingarna behövde Rasmus medicinsk tillsyn var sjätte timme. Ibland var biverkningarna så svåra att han fick läggas in igen.

VARJE INGREPP, varje behandling var en kamp från dag ett – bokstavligt talat.

– Rasmus var så rädd och aggressiv att vi fick hålla fast honom.

Även Robin reagerade med ilska och började slåss på dagis.

Mona och Peter vet inte hur de skulle ha klarat sig utan barnens mormor och farmor och farfar. De ställde upp som extraföräldrar till Robin så att han kunde få så mycket normalt vardagsliv som möjligt, och kom till sjukhuset med uppmuntran och mat så gott som varje dag under behandlingarna.

– Allt Rasmus ville äta var kalops, plättar, milkshake och kycklingnuggets, säger Mona.

Fotoalbumet från julafton 2006, strax efter att cytostatikabehandlingen hade avslutats, visar hur Robin glittrar ikapp med julgranen, medan en skallig och kortisonsvullen Rasmus ser helt apatisk ut.

– Jag hade så mycket blåsor i munnen, minns Rasmus.

Trots morfin och lokalbedövning orkade han varken bry sig om julmat eller julklappar.

MEN SÅ KOM äntligen vändningen. Biverkningarna gav med sig och i januari 2007 opererades tumörresterna bort tillsammans med tio centimeter av tunntarmen. När sommaren kom hamnade Star Wars-filmerna och Nintendospelet på hyllan och utelekarna blev allt vildare. På hösten började Rasmus första klass samtidigt som kompisarna.

I dag är Rasmus rätt less på att prata sjukdom. Han har fullt upp med att vara en frisk åttaåring. Ändå glömmer han inte.

– När teve visade Bröstcancergalan gick Rasmus och hämtade 200 kronor av sina sparpengar för att skänka dem. Och han samlade in 2 000 kronor till Kenneth Brocknäs som åkte inlines Skåne runt för att dra in pengar till Barncancerfonden till minne av sin dotter, berättar Peter stolt.

Familjen Jönssons erfarenheter från Försäkringskassan under sjukdomsperioden är tråkiga. Rasmus fick fortfarande cytostatika när den tillfälliga föräldrapenningen tog slut, och ingen förlängd utbetalning beviljades.

– De tyckte att vår sexåring kunde klara sig själv i Lund, att han inte var tillräckligt sjuk. Och det verkade så godtyckligt, andra föräldrar i liknande situationer hade inga problem, säger Mona.

SOM TUR ÄR mötte Mona och Peter stor förståelse från sina arbetsgivare. Peter, som jobbar med robotteknik, har dessutom haft ett stort socialt stöd i kollegorna. Mona jobbar mera ensamt som personlig assistent, men är tacksam över bemötandet från sin chef.

– Mitt råd till andra familjer som råkar ut för samma sak är att ta emot all hjälp de kan få, och be om det ni behöver. Prata med varandra, med barnet och med omgivningen. Det gör det lättare att inte ständigt gå och grubbla.

Familjen har hela tiden varit öppen och ärlig med Rasmus, som fått svar på allt han velat veta. Bara en av Rasmus frågor har inget svar:

– Varför fick just jag cancer?

MARTINA CATO

PRIVAT BILD

När Rasmus i början av 2007 återhämtade sig efter cytostatikabehandlingen var shih tzu-valpen Mimmi en god tröst.

Rasmus är på väg upp i sin trädkoja i parken, och lillebror Robin är förstås välkommen upp. Mamma Mona njuter av att se orken och livsglädjen som är tillbaka.

MAGNUS TORLE

MAGNUS TORLE

DETTA ÄR LYMFKÖRTELCANCER

Lymfkörtelcancer kallas också lymfom. Det finns två huvudgrupper: Hodgkins lymfom och non-Hodgkins lymfom. De flesta lymfom finns där kroppens lymfkörtlar finns.

Hodgkins lymfom är vanligare hos tonåringar, medan non-Hodgkins är något vanligare hos mindre barn. Lymfom är på det hela taget mycket ovanligt på barn under fem år.

Hodgkins lymfom visar sig oftast som ganska stora, fasta och ömma körtlar på halsen. Men kan också sitta i bröstkorgen och buken. Var det sitter avgör vad man får för symptom. Möjligheterna att bli frisk från Hodgkins lymfom är mycket stora.

Non-Hodgkins lymfom yttrar sig ofta ungefär som Hodgkins lymfom. T-cells- och B-cellslymfom kan också dyka upp i benmärgen.

Läs mer på www.barncancerfonden.se/fakta

PostkodLotteriet:

Betydelsefullt bidrag till Barncancerfonden

När Svenska PostkodLotteriet för tredje året i rad delade ut pengar till sina förmånstagare fick Barncancerfonden ta emot hela 46 miljoner kronor.

En glad Olle Björk tog emot checken på 46 miljoner kronor från Postkod-Lotteriets vd, Niclas Kjellström-Matseke.

SVENSKA POSTKODLOTTERIET genererar pengar till välgörande ändamål och har ett nära samarbete med flera av Sveriges ideella organisationer. Tack vare alla prenumeranter har lotteriet under 2008 samlat in rekordsumman 345 miljoner kronor till sina 14 förmånstagare.

Summan var över alla förväntningar och Anne Bergsten, insamlingsansvarig hos Barncancerfonden, tycker förstås att det är mycket glädjande.

– Vår del av pengarna från Postkod-Lotteriet är ett mycket välkommet tillskott till barncancerforskningen i Sverige. Pengarna gör det möjligt att rädda livet på fler cancersjuka barn. De bidrar bland annat till att upprätthålla antalet forskartjänster och att öka satsningarna på medicinteknik, som är ett nytt och viktigt forskningsområde för oss.

SVENSKA POSTKODLOTTERIET startade i augusti 2005. Deltagarna prenumererar på sin lott och kan vinna på sin bostadsadress – själv eller tillsammans med hela grannskapet. En fast del av omsättningen går till ideella organisationer som arbetar för att miljö och livsvillkor ska kunna förbättras för människor och djur. Konceptet har funnits sedan 1989 och kommer från Holland där det blivit en stor succé och hittills genererat mer än 16 miljarder kronor till välgörande ändamål.

Jessica Runemark, informatör Barncancerfonden, berättar att samarbetet med PostkodLotteriet även innebär att Barncancerfonden kan synliggöra sitt arbete på ett effektivt sätt. Bland annat genom informationsfilmer som visas i samband med att lotteriet sänds i TV4 och via PostkodsLotteriets hemsida.

– Det ger också en bra återkoppling till alla som deltar i lotteriet och en förståelse för vart pengarna går.

Summan som Barncancerfonden får från PostkodLotteriet har stigit rejält över de tre år som bidrag delats ut. Första året var det 20,5 miljoner kronor, i fjol var det 43 miljoner och i år 46 miljoner.

– Det är ett framgångsrikt koncept och jag tror att mycket av framgången beror på att man själv kan vinna samtidigt som man bidrar till en god sak, säger Jessica Runemark.

PENGARNA FRÅN PostkodLotteriet gör det möjligt att bedriva långsiktiga forskningsprojekt. Ett exempel är barn med tumörer i hjärna och nervsystem, ett område som behöver utvecklas eftersom dessa barn i högre utsträckning än andra får sena komplikationer efter sin sjukdom och behandling.

– Bidraget utgör en stor del av Barncancerfondens samlade resurser. Under 2007 lyckades Barncancerfonden samla in totalt 143 miljoner kronor. Det ökar betydligt förutsättningarna för att fler barn med cancer i Sverige ska kunna bli friska i framtiden, säger Anne Bergsten.

HENDRIK BERGSTÉN

POSTKODLOTTERIET

Att prenumerera på en lott kostar 150 kronor per månad. Prenumerant blir du genom att anmäla dig på www.PostkodLotteriet.se eller genom att ringa till Kundtjänst på telefon 0771-22 55 22.

Svenska PostkodLotteriet har ett kommersiellt respektive ett ideellt ben. Ansvaret är fördelat mellan Novamedia Svenska PostkodLotteriet AB som står för den kommersiella delen och Svenska Postkod-Föreningen som står för den ideella.

Förmånstagare är för närvarande Barncancerfonden, Rädda Barnen, Världsnaturfonden WWF, Alzheimerfonden, BRIS, Hjärt-Lungfonden, Läkare utan gränser, Sjöräddningssällskapet, Svenska Postkodstiftelsen, Röda Korset, SOS Barnbyar, Cancerfonden, Unicef och Clinton Climate Initiative.

En fast del på 22,5 procent av lotteriets omsättning går till organisationerna.

Om drygt ett år öppnar Nordens första hospis för barn och unga, en enhet för vård i livets slutskede.

– Det är ett betydelsefullt steg för vården av barn med cancer, säger Barncancerfondens generalsekreterare Olle Björk.

JOHNÉR/IMAGE SOURCE

Nordens första hospis för barn

HOSPISET FÅR ÅTTA vårdplatser för personer upp till 25 år. Här ska också finnas en akutplats och två familjelägenheter.

Tanken är att skapa en välkomnande och hemlik miljö där barn och ungdomar i livets slutskede kan känna sig omhändertagna och få det stöd de behöver. Här kan patienter med alla slags obotliga sjukdomar få tillbringa sin sista tid eller komma för rekreation kortare perioder.

BARNCANCERFONDENS generalsekreterare Olle Björk gläds åt att en vårdform han under många år sett behov av nu blir verklighet.

– När läkarna har konstaterat att sjukdomen inte går att bota behövs en omvårdnad som inte har tillfrisknande som mål men som är minst lika viktig. Barnet slipper slangar och sladdar och kan få lugn och ro. Han eller hon får vara sig själv i stället för att bara vara ”det sjuka barnet”. Då behövs ett omhändertagande som kan ge hög livskvalitet och som kan omfatta hela familjen.

Beslutet har kommit till mycket tack vare en utredning som Barncancerfonden initierat. Den är gjord av Catharina Kumlien, chefssjuksköterska på Astrid Lindgrens sjukhus i Stockholm. Hon noterar att hospis för barn och unga finns på en del andra håll i Europa.

ENGLAND HAR ETT fyrtiotal enheter för så kallad palliativ vård. Catharina Kumlien och Olle Björk har besökt flera av dem, och det de såg gjorde intryck.

– De flesta tänker sig hospis som ett sorgligt ställe, men vi möttes av entusiasm och positiv stämning, säger Catharina Kumlien.

Miljön på de hospis de besökte var tilltalande med trevliga matsalar dit alla är välkomna och där det doftade gott. De hade lagt sig vinn om att anpassa miljön till patienternas ålder. Det betyder fina leksaker för de mindre barnen och exempelvis musikrum, skönhetssalong och till och med bardisk på ungdomsavdelningarna.

– Vi fann också att de hade gjort i ordning ett neutralt men stämningsfullt rum för det döda barnet. Där familjen kan ta avsked i lugn och ro, säger Catharina Kumlien.

– Patienter och anhöriga tas om hand på ett mycket bra sätt av utbildad personal som bryr sig om och tar sig tid. Dessutom har familjerna tillgång till kuratorer och psykologer.

HOSPIS I ENGLAND baseras på donationer och drivs till stor del av frivilliga.

– Någon volontär kom och bakade bröd, andra lekte med barnen ute i trädgården.

Det första hospiset för barn och unga i Norden kommer att drivas av Stockholms läns landsting. Olle Björk tycker att utredningen och Barncancerfondens förslag har mötts av stort intresse från politiskt håll. Nu ska hälso- och sjukvårdsnämnden utreda var verksamheten ska inrymmas och hur den ska organiseras.

HANS SANDSTRÖM

VÅRD I LIVETS SLUTSKEDE

Stockholms läns landsting har öronmärkt tio miljoner kronor för att starta ett hospis för barn och unga mellan 0 till 25 år. Barncancerfondens utredning föreslår att ett väl sammansatt team av sjukvårdspersonal med olika inriktning ska arbeta där. Målet är att tillhandahålla en vård som utgår från en helhetssyn på människan och som beaktar alla följder av sjukdomen, såväl fysiska och psykiska som sociala och existentiella.

Hospis kommer av ordet hospitalis som betyder gästvänlig. Hospis som begrepp utgår från en vårdfilosofi som är baserad på respekt för individen och stöd åt anhöriga.

Många föräldrar till allvarligt sjuka barn har fått sin ekonomi försämrad. Anledningen är att en del försäkringskassor har betalat ut för ”generös” ersättning och nu drar åt tyglarna. Att informationen är otydlig gör inte saken bättre.

Oklart om stöd till föräldrar

Flera av dem som söker bidrag får i dag negativa besked från Försäkringskassan. De deppar ihop och orkar inte reagera. Situationen med ett sjukt barn och allt vad det innebär är för tung. Få orkar ta strid eller ta reda på exakt vad som gäller, säger Pernilla Gidlund, aktiv i norra Barncancerföreningen och själv förälder till ett barn med cancer.

Ett stort problem är att det har saknats en enhetlig tillämpning av ersättningsreglerna. Vad man kan få och inte få i ersättning har varierat, beroende på var man bor. Några försäkringskassor är ”generösa”, andra går efter regelboken. Dessutom är informationen otydlig om vad som egentligen gäller.

Nu ska besluten bli enhetliga över hela landet, bland annat med hjälp av en vägledning från Försäkringskassan. Följden är att föräldrar som tidigare har beviljats både vårdbidrag och tillfällig föräldrapenning för samma barn och samma vårdbehov nu måste välja antingen det ena eller det andra.

PERNILLA GIDLUND DELTAR i en arbetsgrupp inom norra Barncancerföreningen, som bland annat arbetar för att få myndigheter att förstå att det krävs raka och glasklara regler i en redan jobbig situation.

– Vi har mycket arbete framför oss. Så fort man träffar andra föräldrar som är i samma situation blir det mycket prat om ekonomi och olika tolkningar och beslut. Många ligger risigt till ekonomiskt och det är hjärtskärande att se föräldrars förtvivlan över en så trivial sak som ekonomi i en situation där de skulle behöva all sin ork och kraft för att hålla ihop familjen.

År 2006 insjuknade Pernilla Gidlunds då tvååriga dotter i leukemi. Försäkringskassan beviljade vårdbidrag för det merarbete som dotterns sjukdom medförde.

– Jag fick också tillfällig föräldrapenning för de timmar jag skulle ha varit på jobbet. Det höll i ett år, sedan fick handläggarna på Försäkringskassan nya instruktioner som innebar att vi tvingades välja mellan vårdbidrag och tillfällig föräldrapenning.

Familjen fick tio dagar på sig att fatta beslut. Konsekvenserna av att välja det ena eller det andra bidraget var oklara. Och fanns det verkligen ingen möjlighet att få både vårdbidrag och tillfällig föräldrapenning? Pernilla Gidlund lade ner tid och kraft på att kontakta handläggare på Försäkringskassan centralt och lokalt. Hon talade också med tjänstemän på socialdepartementet men fick överallt kalla handen. En replik från en tjänsteman på socialdepartementet glömmer hon inte:

– Hon sa åt mig att ”du ska väl inte tjäna pengar på att ditt barn är sjukt”. Hur kan man säga så? Vad de inte förstår är att situationen med ett svårt sjukt barn och en ekonomi som rasar ihop är oerhört jobbig. När sedan handläggarna själva ger olika besked och ibland totalt saknar empati är det droppen som kan knäcka vem som helst.

DET FINNS VISSA undantag från regeln om att vårdbidrag och tillfällig föräldrapenning inte kan betalas ut för samma barn och för samma vårdbehov. Men för de flesta är det oklart vad som menas och på försäkringskassorna ger man olika besked.

– Det borde vara glasklart, säger Pernilla Gidlund.

Krånglig administration gör knappast saken bätt-

Pernilla Gidlunds dotter drabbades av leukemi 2006. Tiden som följde var kaotisk. Pernilla var i kontakt med både Försäkringskassan och socialdepartementet för att få svar på frågorna om de olika bidragen. I dag är hon engagerad i den familjeekonomiska gruppen i Norra föreningen.

SVANTE HARSTRÖM

re. En gång i månaden fyller hon i tre blanketter som ska in till Försäkringskassan som underlag för tillfällig föräldrapenning.

– Men kassan har ont om personal och ligger efter i hanteringen. Det gör att man måste ta sig tid att ringa och tala om att blanketterna är skickade, annars riskerar de att hamna längst ner i någon hög under sju-åtta veckor. Och när bidraget väl är beviljat ska papper skickas till försäkringsbolaget för beräkning av kostnadsersättning. Där blir det också liggande några veckor. Under tiden är familjen utan pengar.

PERNILLA GIDLUND BERÄTTAR att den familjeekonomiska gruppen i föreningen planerar att träffas under 2009 för att tillsammans med Barncancerfonden se över regler och hur det ekonomiska fungerar för familjerna i dag.

Förhoppningen är att hanteringen ska fungera bättre i den nya organisation som Försäkringskassan håller på att införa. Med det nya systemet ska föräldrar kunna få en personlig handläggare med specialistinriktning på både vårdbidrag och tillfällig föräldrapenning. Hittills har handläggarna varit expert på antingen den ena eller den andra bidragsformen, vilket har försvårat såväl beslutsunderlag som information. Ett av målen för den nya organisationen är också att korta ner handläggningstiderna, bland annat med hjälp av extraresurser.

KARIN LILJEQUIST RYDZ

Försäkringskassan:

”Det behövs en översyn”

Otydlig lagstiftning, gamla stödformer och problem med gränsdragning. Så beskriver Försäkringskassan utformningen av handikappersättning och vårdbidrag i sin rapport till regeringen 2007. Här är ett kort sammandrag.

- Ett stort problem är att lagstiftningen inte har några tydliga riktlinjer och definitioner av vad som ska utgöra merkostnader. Det gör att handläggningen tar onödigt lång tid och präglas av subjektiva bedömningar. Resultaten blir svåra att förstå och förutsäga för de försäkrade.

- Vårdbidragets utformning, där ingen klar koppling finns till föräldrarnas faktiska inkomstbortfall och där rätten att vara ledig från arbetet saknas, gör att ersättningen saknar den flexibilitet och utformning som krävs för att ersättningen ska fungera på bästa sätt.

- Gränsen mellan vårdbidrag och tillfällig föräldrapenning är delvis oklar. I de fall där vårdbidrag och föräldrapenning överlappar varandra kan det vara svårt för föräldrar att förstå skillnaderna.

Försäkringskassan avslutar rapporten till regeringen med att det behövs en översyn av förmånerna.

Tidningen Barn & Cancer har försökt få tag på den ansvarige ministern, Göran Hägglund, och skickat frågor via e-post om vad som har hänt efter Försäkringskassans rekommendation om en översyn av lagstiftningen. Vi har ännu inte fått svar.

>>>

Försäkringskassan vill bli tydligare

Enkelt, snabbt och rätt. Det är nya Försäkringskassans motto, enligt den informationskampanj som startade i oktober. För många föräldrar med allvarligt sjuka barn är det bara att hoppas att kampanjen kommer att leva upp till budskapet.

CLAUS GERTSEN

För två år sedan ändrades vissa bestämmelser i AFL, Lagen om allmän sjukförsäkring. Då infördes bland annat en möjlighet för föräldrar med svårt sjuka barn att få tillfällig föräldrapenning i obegränsat antal dagar för barn under 18 år. En positiv nyhet, som dock skuggades av hårdare restriktioner när det gäller utbetalning av vårdbidrag.

Tidigare kunde Försäkringskassan bevilja både vårdbidrag och tillfällig föräldrapenning om barnet var allvarligt sjukt och en förälder inte kunde jobba. Många, såväl handläggare som föräldrar, har utgått från att vårdbidraget ersätter merkostnader och merarbete medan den tillfälliga föräldrapenningen ersätter förlorad arbetsinkomst – och att de båda bidragen därmed går att kombinera. Men i strikt bemärkelse är detta fel. Redan 1985 infördes en samordningsregel mellan tillfällig föräldrapenning och vårdbidrag. Den innebär att en förälder som har fått beviljat vårdbidrag inte kan få tillfällig föräldrapenning för samma behov av vård och tillsyn.

EFTER DET ATT Försäkringskassan 2007 gav ut ett rättsligt ställningstagande och en vägledning till försäkringskassornas handläggare har reglerna skärpts, eller snarare förtydligats. I praktiken har det lett till att många föräldrar som vårdar allvarligt sjuka barn har fått sämre ekonomi. Men fortfarande tillämpas reglerna olika över landet och informationen är bristfällig.

Vi ringde upp Inger Axe, verksamhetsutvecklare på Försäkringskassans huvudkontor, för att få litet ordning på begreppen. Hon var bland annat med om att formulera Försäkringskassans rättsliga ställningstagande.

Varför har det uppstått så många missförstånd om bidragsformerna, både bland handläggare och föräldrar?

– Det beror förmodligen på att vi har ett nytt system som krockar med ett gammalt. Vårdbidraget ersätter i första hand kostnader för extra vård- och tillsynsbehov, inte förlorad inkomst. Men när bidraget infördes för länge sedan, redan på 50-talet, insåg man att föräldrar kunde ha svårt att yrkesarbeta om barnet var sjukt. Bidraget skulle därför ersätta även en viss inkomstförlust, vilket framgår av förarbetena till lagen. Under 70-talet inrättades systemet med tillfällig föräldrapenning, som avsåg kortvarig vård av barn. Därefter, för två år sedan, kom bestämmelsen om obegränsat antal dagar med föräldrapenning vid vård av allvarligt sjukt barn. Så nu har vi två olika bidrag som båda avser långvarig vård och som delvis överlappar varandra.

På försäkringskassans hemsida står att tillfällig föräldrapenning ersätter inkomstförlust medan vårdbidrag ersätter merkostnader och merarbete, alltså att det är två olika saker. Är inte det vilseledande?

– Det är olyckligt om det är formulerat så. Jag håller med om att det kan missförstås. Likaså är det viktigt att informera om att vårdbidraget varken är sjukpenninggrundande eller ger rätt till ledighet från jobbet. Den som avstår från att arbeta och har vårdbidrag har därmed inte samma skydd som den som har tillfällig föräldrapenning.

Varför kan inte bidragssystemet förändras så att det bättre motsvarar de behov som finns?

– Detta är en politisk fråga, nämligen vilket stöd som ska finnas för föräldrar till allvarligt sjuka barn. Försäkringskassan har på uppdrag av regeringen sammanställt en kunskapsöversikt över bidragssystemet. Där rekommenderade vi att systemet skulle ses över, eftersom ersättningarna delvis är otidsenliga och slår orättvist. Rapporten överlämnades till regeringen våren 2007, men vad som har hänt sedan dess vet jag inte.

KARIN LILJEQUIST RYDZ

Vilket är mest fördelaktigt – tillfällig föräldrapenning eller vårdbidrag? Frågan är inte lätt, men vi har försökt reda ut begreppen.

Så väljer du rätt bidrag

OM DU ERBJUDS möjlighet att välja mellan de olika bidragsformerna är det i allmänhet bäst att begära tillfällig föräldrapenning, under förutsättning att du har ett arbete. Den ger 80 procent av den sjukpenningsgrundande inkomsten och betalas ut i obegränsat antal dagar för barn under 18 år som är svårt sjuka. Den tillfälliga föräldrapenningen är dessutom sjukpenninggrundande och ger rätt att stanna hemma från jobbet för vård av barn.

MAN KAN FÅ VÅRDBIDRAG till och med juni det år barnet fyller 19 år, om barnet är i behov av vård och tillsyn under minst sex månader. Bidraget är uppdelat i helt, tre fjärdedels, halvt eller en fjärdedels bidrag. Beloppet beräknas utifrån det aktuella basbeloppet. I dag är helt vårdbidrag 102 500 kronor om året, det vill säga omkring 8 500 kronor i månaden före skatt. Har man en inkomst under detta är det en fördel att välja vårdbidrag, annars inte. Bidraget är inte sjukpenninggrundande och ger inte rätt att stanna hemma från jobbet.

Det finns en möjlighet att få vårdbidrag i kombination med tillfällig föräldrapenning. Bidraget, så kallat merkostnadsvårdbidrag, avser då endast merkostnader och dessa ska uppgå till minst 36 procent av basbeloppet, det vill säga 14 760 kronor per år. Det är ganska ovanligt att man kommer upp i så höga belopp, men kan till exempel gälla för många och dyra resor till behandling eller hyra av hjälpmedel som landstinget tar betalt för. Utgifter som rör ombyggnad av bostad på grund av handikapp eller sjukdom brukar ersättas via så kallad bostadsanpassning.

OM VÅRDBIDRAGET beviljas för en kombination av vård, tillsynsbehov och merkostnader kan en del av vårdbidraget vara skattefritt. Gränsen för den skattefria delen är då lägre än för merkostnadsvårdbidraget. Men kom ihåg att vårdbidraget i de här fallen inte får grunda sig på samma vårdbehov som täcks av den tillfälliga föräldrapenningen.

KARIN LILJEQUIST RYDZ

Ersättningar kan kombineras

Det finns situationer som ger rätt till både vårdbidrag och tillfällig föräldrapenning när vård- och tillsynsbehovet är detsamma för båda ersättningsformerna.

OM DEN ENA föräldern har beviljats vårdbidrag, kan den andra föräldern ta ledigt från jobbet med tillfällig föräldrapenning i samband med

- läkarbesök på grund av att barnet lider av allvarlig sjukdom
- läkarbesök som är en del i behandlingen av barnet
- deltagande i någon behandling som är ordinerad av läkare.

Observera att det bara är den förälder som inte har vårdbidrag som kan få tillfällig föräldrapenning. Det innebär att ensamstående förälder inte kan kombinera de båda bidragen.

SEDAN FINNS SITUATIONER när tillfällig föräldrapenning kan betalas ut trots att en förälder får vårdbidrag. Det avser behov som inte är tillgodosett inom vårdbidraget och oavsett om det är en ensam förälder eller två föräldrar.

Det gäller i följande fall:

- Vid akuta försämringstillstånd hos barnet.
- När barnet får en ny sjukdom.
- Vid läkarbesök som inte ingår i underlaget för vårdbidraget.
- Vid tillfällig föräldrapenning i form av de så kallade kontaktdagarna för barn som omfattas av personkretsen i LSS.
- När det finns rätt till merkostnadsvårdbidrag som har samband med barnets sjukdom eller funktionshinder.

KARIN LILJEQUIST RYDZ

CHATTA MED FÖRSÄKRINGSKASSAN

Sedan slutet av september kan föräldrar som har frågor om föräldraförsäkringen chatta med Försäkringskassan och få svar direkt.

Chatten är bemannad med handläggare från Försäkringskassan som kan svara på frågor kring bland annat tillfällig föräldrapenning.

Under de två första veckorna efter starten hade Försäkringskassan 250 chattar per dag.

– Nu hoppas vi förstås att fler föräldrar kommer att hitta till chatten, säger Ann Persson-Grivas, försäkringsdirektör. Hittills har vi upplevt att de som provat varit mycket positiva.

Länk till chatten: www.forsakringskassan.se/privatpers/foralder/

I september hölls Estros årliga internationella konferens om strålbehandling och onkologi i Göteborg. Över 5 000 personer deltog och i år fick barnonkologin en egen session.

Thomas Björk Eriksson, Alexandra Aitkin och Frank Saran föreläste om barnonkologi under Estros årliga internationella konferens i Göteborg.

JORMA VALKONEN

Stor samling kring kampen mot barncancer

Temat var lite provocerande: Spelar strålbehandling fortfarande roll vid behandling av cancer hos barn? Svaret är ett definitivt ja.

De tre föreläsningarna om barnonkologi sponsrades av Barncancerfonden.

Föreläsningarna inleddes av Alexandra Aitkin, forskningsinriktad strålbehandlingssjuksköterska vid Royal Marsden Hospital i Sutton, England. Hon talade om att barn med cancer är en komplicerad patientgrupp och en unik utmaning för onkologerna. Teknik och behandlingsmetoder utvecklas hela tiden och måste gå hand i hand med ett bra sätt att informera och ta hand om barn och anhöriga.

– Samarbete över alla gränser och mellan olika yrkesgrupper är en grundförutsättning för bra behandling av barn med cancer, sade Alexandra Aitkin.

ATT FÖRÄLDRARNA deltar i omhändertagandet är viktigt. Lekterapin och andra speciellt anpassade miljöer kan också hjälpa barnet genom en tuff tid.

Avgörande för att en strålbehandling ska bli framgångsrik är att patienterna kan hållas helt stilla under behandlingens gång. Det är den svaga länken vid behandling av barn, menar hon.

– Nya system för att fixera barnen under pågående strålning har ökat säkerheten, men mycket återstår att göra. Inga ansträngningar är för stora för att skydda barnen från långsiktiga skador, sade Alexandra Aitkin.

Frank Saran, klinisk onkolog vid Royal Marsden Hospital, och docent Thomas Björk Eriksson från Rikshospitalet i Köpenhamn belyste problematiken kring två elakartade tumörformer: medulloblastom, som sitter i hjärnan och centrala nervsystemet, samt Ewings sarkom, en bentumör som drabbar fem till sex barn i Sverige varje år.

FÖR DESSA PATIENTER väntas protonstrålbehandling innebära en stor och positiv förändring.

– Med hjälp av förfinade diagnostiska verktyg kan tumörens läge specificeras, och med protonanläggningens unika förmåga att rikta stråldosen kan vi minimera de långsiktiga skadorna på frisk vävnad, sade Frank Saran.

– Protonutrustningen är dyr, men vi tror, utan att ännu ha bevisat det, att den också minskar risken för ny cancer.

Vid ett samtal efter sessionen deltog Thomas Björk Eriksson och Frank Saran, tillsammans med sessionsledarna, överläkare Anna-Lena Hjelm Skog från Radiumhemmet i Stockholm och professor Umberto Ricardi från universitetet i Turin.

DE VAR ÖVERENS om att strålbehandling av barn är väldigt annorlunda mot att behandla vuxna. Utredning och behandling av de mer ovanliga tumörformerna hos barn bör därför centraliseras till några få platser där all nödvändig kompetens samlas.

– Det är viktigt att samla spetskompetens och samarbeta över alla gränser, från diagnos till behandlingens avslutande, sade Anna-Lena Hjelm Skog.

I SVERIGE PÅBÖRJAS snart bygget av en nationellt samägd klinik för protonbehandling. Skandionkliniken ska ligga i Uppsala och beräknas stå klar 2012.

– Visserligen kan det på kort sikt vara jobbigt för en familj som fått katastrofbeskedet cancer att också behöva flytta. Men det är långsiktigt det absolut bästa för barnet, och handlar om fem till sju veckor av en kanske flera månader lång period av behandlingar, säger Thomas Björk Eriksson.

BERIT STRIDH

ESTRO

Förkortningen står för European Society for Therapeutic Radiology and Oncology, det vill säga den europeiska organisationen för strålbehandling och onkologi.

Estros huvudkontor ligger i Bryssel. På deras nya hemsida www.estro.org finns ett informationscenter om strålbehandling. En avdelning vänder sig till patienter. Här finns faktablad om olika tumörsjukdomar samt råd till både patienter och anhöriga. Här framgår vilka specialister som ingår i ett behandlingsteam, hur en behandling planeras, men också få svar på en mängd andra frågor. Slutligen finns det en ordlista som förklarar svåra medicinska termer. Sidan är på engelska.

Nya möjligheter för protonbehandling

En sexårig flicka blev den första att behandlas med protonstrålning, liggande på en nyutvecklad behandlingsbrits som hjälper barn att ligga helt stilla. En specialanpassad mask och dvd-filmer hjälper henne igenom behandlingar som tidigare inte varit möjliga.

Vi har behandlat en sexårig flicka med rabdomyosarkom, alltså en mjukdelstumör på halsen. Tumören sitter så till att den inte går att strålbehandla sittande. Nu kan hon ligga bekvämt och titta på en dvd medan vi behandlar henne, säger Kristina Nilsson, överläkare och medicinskt ansvarig för strålbehandlingsavdelningen på Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Protonstrålningen kan ges med en noggrannhet på under en millimeter, men den kräver att patienten är helt stilla. Tidigare fick patienten lov att sitta upp men med den nya behandlingsbritsen kan barnen ligga ner, vilket är betydligt bekvämare, och dessutom kan fler delar av kroppen strålbehandlas. Det är en skonsammare behandling som ger färre biverkningar. Patienten får en mask i formbar plast över ansiktet som man gör hål i för ögon, näsa och mun.

– Behandlingen av flickan har gått jättebra. Det svåraste för henne var att vänja sig vid masken. Hon fick komma och prova stegvis under några dagar, säger Kristina Nilsson.

SEXÅRINGEN SKA FÅ behandlingar varje dag, måndag till fredag under sex veckor. Varje gång måste hon ligga i sin mask och vara ensam i rummet.

Den första behandlingen tog en timma med alla inställningar, men därefter har hon behandlats cirka 20 minuter varje gång.

– Strålbehandlingen är ett led i hennes behandling. Hon får mängder av cytostatika också och hon har varit jätteduktig. Nu kommer hon bara och hoppar upp på britsen, säger Kristina Nilsson.

VARJE ÅR STRÅLBEHANDLAS cirka 100 barn i Sverige. Vid strålbehandlingsavdelningen på Akademiska sjukhuset behandlas främst tumörer i hjärnan.

2006 behandlades ett barn, 2007 sex barn och i år har redan nio barn behandlats med protonstrålning. Man räknar med att ta emot tolv barn totalt i år.

– Redan nu försöker vi bygga ut verksamheten på Akademiska sjukhuset, och när den nya Skandionkliniken står färdig 2012 kommer många fler att kunna tas emot, säger Kristina Nilsson.

Se även ”Fråga Olle Björk” på sid 5.

BERIT STRIDH

PRIVAT BILD

Nu har det första barnet behandlats liggande med protonstrålning vid Akademiska sjukhuset i Uppsala. Den nya behandlingsbritsen gör att barnen kan ligga ner vilket är bekvämare. Allt har gått bra och flickan var jätteduktig, säger Kristina Nilsson, medicinskt ansvarig för strålbehandlingsavdelningen.

Klappar som hjälper

Juletid är gåvornas tid. Och vad kan kännas bättre än när varje julklapp blir till glädje för fler än en. Här är ett urval av Barncancerfondens julklappar. Se hela utbudet och beställ dina paket och produkter snabbt och enkelt på www.barncancerfonden.se/jul.

Nallen Herman

Nu kan du ge vår alldeles egna nalle, Herman, till någon som du tycker om. Han är 30 cm lång, mellanbrun och mycket kramgo.

150 kr, Barncancerfonden får 75 kronor.

Nallekalendern 2009

Kalendern, som har fina illustrationer med Nallen Herman som centralfigur, är i liggande A4-format och passar såväl på köksväggen som i barnens rum. Beställ flera och ge bort!

150 kr, Barncancerfonden får 120 kr.

Gåvogram

Genom att beställa ett gåvogram skänker du en gåva på valfri summa till Barncancerfonden och kan samtidigt skicka en personlig julhälsning till någon du tycker om. Du kan även välja att skicka en Nalle, nallekalender eller ett halsband som ett gåvogram.

Från 100 kr/st.

Hope-smycke

Vårt populära Hope-smycke i silver stödjer forskningen kring barncancer. Halsbandet består av kedja och hänge och är gjort i 925 Sterling silver. En hematitpärla är fäst vid låset. Gravering på båda sidor. Smycket är designat av Karma.

295 kr, Barncancerfonden får 150 kr.

E-julkort

Med ett E-julkort kan du enkelt skicka en julhälsning till dina vänner samtidigt som du skänker en gåva till Barncancerfonden.

Från 50 kr/utskick.

Julkort 12-pack

I detta julkortspaket ingår 12 slumpmässigt utvalda enkelsidiga julkort med varierande motiv.

120 kr/st, Barncancerfonden får 100 kronor.

Give Hope – köp en presentbox

Give Hope är Barncancerfondens nya insamlingskoncept. Grundidén tar avstamp i glädjen att ge. Med Give Hopes presentboxar blir gåvan och glädjen dubbel.

– NÄR EN PERSON ger en gåva till en annan delar man samtidigt sin generositet mellan mottagaren av gåvan och barn som kämpar mot cancer. Man ger genom att ge, säger Olle Björk, generalsekreterare för Barncancerfonden.

Give Hope är ett internationellt insamlingskoncept i flera steg, där presentboxarna är först ut. Boxarna finns i tre storlekar och inuti varje box finns en förklaring till vad Give Hope står för – de sex hörnstenarna. Att hörnstenarna presenteras på engelska beror på att Barncancerfonden inte vill begränsa konceptet.

Det finns även ett kuvert för de tunna klapparna som till exempel biobiljetter och presentkort.

BOXARNA KOSTAR 50 kronor styck och säljs på Designtorget och presentkuvertet på Svenska Bios biografer runt om i landet. Man kan också beställa produkterna på www.givehope.se.

Give Hope ger direkt stöd till kampen mot barncancer, men tanken är också att boxarna ska inspirera andra att ge, så att de kan inspirera ytterligare andra.

HELA KONCEPTET Give Hope är framtaget i samarbete med varumärkesbyrån Identity Works, Form&Function och webbyrån SuperStrikers. Därtill har flera företag engagerat sig på olika sätt och bland annat möjliggjort en lägre produktionskostnad än normalt och större exponering av produkterna och filosofin bakom.

The Give Hope Six:

- Give Hope raises funds for the fight against childhood cancer.
- Give Hope is an international movement of receiving and of giving.
- Give Hope is a manifestation of hope, of joy, of looking to the future, of taking action.
- Give Hope exists in the bond between people.
- Give Hope grows out of small actions and the belief that any snowflake can start an avalanche.
- Give Hope.

Juligt samarbete med Hedlundgruppen

När Hedlundgruppen sökte samarbete med en ideell organisation föll valet till slut på Barncancerfonden. I julhandeln säljs nu julkort, inslagspapper och etiketter till förmån för Barncancerfonden.

DET VAR FÖR ett år sedan som Hedlundgruppen kontaktade Barncancerfonden och hörde sig för om möjligheterna till samarbete.

– Hedlundgruppen hade då fastnat för oss och vi började titta på vad vi kunde göra tillsammans, säger Johan Björkman på Barncancerfonden. Vi hittade snabbt en traditionell lösning där vi får 10 procent av rekommenderat försäljningspris på vissa produkter.

Hedlundgruppen är ett stort familjeföretag som säljer bland annat säsongsartiklar för högtider, exempelvis jul och påsk. Petter Ljungholm som är försäljningschef på Hedlundgruppen är mycket nöjd med valet av förmånstagare.

– Barncancerfondens arbete är jätteviktigt och vi är glada att vi nu har ett avtal som löper några år framåt i tiden.

Nu i juletider kan man köpa produkterna på Åhléns, Hemköp och i bok- och pappershandeln.

– Vi uppskattar att det kommer att komma in runt 150 000 kronor från julhandeln till Barncancerfonden i år, säger Petter Ljungholm.

Efter jul följer aktiviteter kring bland annat alla hjärtans dag.

En halv miljon elever joggade för livet

Under hösten har en halv miljon barn sprungit Skoljoggen och samlat in pengar till Barncancerfondens arbete. Två av de drygt 2 600 skolor som deltog i årets Skoljogg var Sunnanåskolan i Skellefteå och Nyhemsskolan i Halmstad.

Markus Nilsson från Vallberga utanför Laholm är en stolt pappa som glädjer sig mycket åt Skoljoggen. Det var av ett speciellt skäl han var framme med kameran när sonen Zacharias gav sig ut på sin runda.

– Jag uppskattar Skoljoggen och allt det som barnen gör för att samla in pengar till forskningen. Bättre ändamål finns inte, och genom att skicka bilder till Barn & Cancer vill jag göra vad jag kan för att arrangemanget ska få så stor uppmärksamhet som möjligt, säger Markus Nilsson.

ZACHARIAS FICK LEUKEMI när han var sex år. Ett halvår av tuffa cytostatikabehandlingar följde. Nu, tre år senare, är han fri från sjukdomen men går fortfarande på kontroller. Zacharias går i klass 2A i Nyhemsskolan i Halmstad och sprang Skoljoggen tillsammans med 220 skolkamrater den 26 september. Hans klass samlade in 440 kronor och hela skolan kunde bidra med 1 453 kronor.

Även Zacharias syskon Joakim och Thelma deltog i Skoljoggen. De går i Vallbergaskolan som fick ihop 1 938 kronor.

I SKELLEFTEÅ GICK Skoljoggen av stapeln den 12 september. 230 barn från Sunnanåskolan sprang och skolan samlade samtidigt in 1 800 kronor.

– Vi valde att koppla springandet till en hälsovecka där de sex lågstadieklasserna diskuterade hälsa, mat och motion. Bland annat pratade vi kring boken ”När Agnes fick leukemi” som vi beställt från Barncancerfonden, berättar Margareta Bjur, klasslärare för en av treorna.

MARKUS NILSSON

Zacharias Nilsson besegrade cancern. Den 26 september ställde han upp i Skoljoggen tillsammans med sina skolkamrater och samlade in pengar till cancerforskningen.

Lärarna läste ur boken för sina klasser och pratade med eleverna om vad det innebär när en kompis eller ett syskon drabbas av cancer.

– Jag tycker att boken är mycket lämplig för barn i den här åldern. De ställde frågor som varför den som fått cancer kan tappa håret. Barnen verkade förstå hur de starka medicinerna fungerar, säger Margareta Bjur.

LÄRARNA TITTADE OCKSÅ på filmen ”Livet i skolan och på sjukhuset”.

– Vi tycker att den är informativ och kan fungera som ett slags krisberedskap så att vi är förberedda på hur vi ska agera om något av våra barn skulle drabbas av cancer, säger Margareta Bjur.

Filmen kan beställas via mail till info@barncancerfonden.se

HANS SANDSTRÖM

SUNNANÅSKOLAN

Mäktig uppslutning från eleverna i Sunnanåskolan i Skellefteå.

KRAFTPROV AV EN HALV MILJON ELEVER

Barnens insamling av pengar i samband med Skoljoggen har stort värde för Barncancerfonden. Förra året samlades 1,6 miljoner kronor in, uppger Johan Björkman, ansvarig för företagssamarbeten på fondens kansli.

– Det är ett fantastiskt tillskott som barnen ger. De tillhör genom Skoljoggen våra största bidragsgivare, säger han.

Arrangemanget ger också uppmärksamhet. Ett femtiotal tidningsklipp där Barncancerfonden nämns har kommit in.

Skoljoggen arrangeras tillsammans med Skolidrottsförbundet. Drygt 500 000 elever från 2 610 skolor deltog i år.

Succé för ”Egen insamling”

Barncancerfondens nya webbsatsning ”Egen insamling” har startat över all förväntan. Den första månaden skänktes 300 000 kronor och det är svårt att inte bli berörd av de öden som ligger bakom.

Genom ”Egen insamling” kan alla som vill starta en insamling på Barncancerfondens nya webbplats. I mitten av oktober hade 115 insamlingar startats och totalt hade 2300 enskilda personer lämnat bidrag.

– Med ”Egen insamling” når vi en ny målgrupp som är mer van vid digitala medier och befinner sig mer på nätet än de som vanligtvis skänker pengar till oss. Vi kan till exempel se att sms-gåvorna har ökat kraftigt, säger Anne Bergsten, insamlingsansvarig på Barncancerfonden som menar att ”Egen insamling” är ett enkelt sätt att bidra även för personer som inte kan skänka så mycket.

Det bästa med ”Egen insamling” är att människor får visa upp sitt engagemang och dela med sig av sina historier. Många av dem som har startat insamlingar har någon anhörig som drabbats av cancer som barn.

– De som dragit i gång egna insamlingar känner att de bidrar på ett helt annat sätt än de kunde göra tidigare, säger Ylva Andersson, informationsansvarig på Barncancerfonden.

Barncancerfonden hade svårt att förutsäga hur det nya sättet att skänka pengar skulle tas emot, men redan två veckor efter starten den 15 september hade 100 000 kronor samlats in.

– Det har verkligen gått över all förväntan. Vi kommer självklart att fortsätta med ”Egen insamling” och utmaningen ligger i att försöka hitta nya grepp för att hålla i gång uppmärksamheten kring funktionen, säger Anne Bergsten.

Tre insamlare:

SANNA ANDERSSON: När 16-åriga Sanna Anderssons lillebror Hampus, 15 år, drabbades av den ovanliga cancerformen rhabdomyosarkom startade hon en egen insamling med namnet ”Min brors hår på kudden”.

Sanna Andersson och hennes bror Hampus.

PRIVAT BILD

”Jag som storasyster vill så gärna ta hans sjukdom och göra honom frisk, vilket jag inte kan … däremot kan jag samla in pengar till Barncancerfonden som gör att fler barn kan få tillbaka sin barndom.” Så skriver Sanna själv i sin uppmaning att skänka pengar till hennes insamling, som på mindre än ett dygn kom upp i 8070 kronor och efter en vecka hade dragit in 34 000 kronor.

– Det är helt fantastiskt att det finns så många underbara människor som ser sin chans att hjälpa oss och alla andra cancerdrabbade familjer.

Länk till Sannas insamling: www.barncancerfonden.se/1566

PRIVAT BILD

PETER CARLSSON: Toppar listan gör Peter Carlssons insamling ”Den jävla idioten”. Första månaden drog den in 80 000 kronor. Insamlingen är startad till minne av Madde, som gick bort i cancer i september 2008, endast 20 år gammal. Peter Carlsson träffade aldrig Madde, men via hennes blogg följde han hennes kamp mot sjukdomen som hon själv kallade just ”den jävla idioten”.

– Samtidigt som Madde bloggade skrev hennes mamma och pojkvän egna bloggar. När jag insåg sambandet mellan dem blev det en otroligt stark upplevelse som berörde mig mycket. Trots att jag aldrig hade träffat henne ville jag göra något när hon dog.

Han kom att tänka på Barncancerfonden och när han gick in på webbplatsen upptäckte han att funktionen ”Egen insamling” just hade startats.

Peter Carlsson har marknadsfört insamlingen kraftigt på sin egen blogg och många andra bloggar.

Länkar till Peter Carlssons insamling och hans blogg: www.barncancerfonden.se/1452
http://enbart.blogg.se

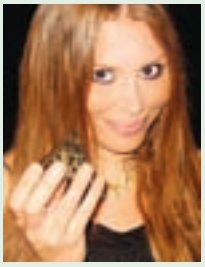

PRIVAT BILD

JOHANNA TÖRNQVIST: Bloggaren Johanna Törnqvist fick upp ögonen för Barncancerfonden under höstens reklamkampanj. Genom att anordna tävlingar på sin blogg och länka till flera egna insamlingar sprider hon Barncancerfondens budskap. Hon har fått mycket positiv respons för sitt initiativ.

– Jag är glad att så många läsare ville ta sig tid att vara med i tävlingarna. Det bidrar till en otroligt viktig sak och jag har sett en stor välvilja hos läsarna, säger hon.

Du hittar Johannas blogg på http://hannahsthlm.blogg.se.

ANDERS JINNEKLINT

SÅ HÄR STARTAR DU EN INSAMLING

- Surfa in på www.barncancerfonden.se/egeninsamling.
- Klicka på ”Starta egen insamling”.
- Hitta på ett namn och sätt ett mål för hur mycket pengar som ska samlas in.
- Skriv en text om varför du startat insamlingen och ladda upp en bild om du vill.
- Sprid information om insamlingen till släkt, vänner, kollegor och bekanta.

ANNA RHENBERG

Vistelser på Ågrenska

ÅGRENSKA ÄR EN mötesplats där personer med sällsynta diagnoser får träffa både andra i samma situation samt experter på sjukdomen. Här ges tillfälle för kunskapsöverföring, både mellan de professionella och de övriga deltagarna, där ämnet cancer blir belyst ur olika perspektiv.

Barncancerfonden erbjuder vistelser på Ågrenska, vackert beläget på Lilla Amundön utanför Göteborg. Programmet under vistelserna är inriktat på barncancer och specialanpassas efter diagnos. Föreläsningar hålls av specialister inom till exempel onkologi, neurologi, psykologi och specialpedagogik.

Vistelser och resor bekostas av Barncancerfonden och delvis av hemlandstinget.

KALENDARIUM

10–14 november: Familjevistelse för familjer med tonåringar som har haft osteosarkom (skelettcancer).
16–20 mars: Familjevecka för tonåringar, 13–18 år, med hjärntumör som avslutat sin behandling för minst fem år sedan.
20–24 april: Familjevecka för barn med neuroblastom grad tre och fyra.
8–12 juni: Syskonvistelse för dem som går på gymnasiet.

DU ANMÄLER DIG direkt till Ågrenska på telefon: 031-750 91 62.

Inbjudan och anmälningsblankett kan du hitta antingen på Barncancerfondens webbplats eller få direkt från Ågrenska. Konsultsjuksköterskorna vid respektive barncancercentrum kan också hjälpa dig, de har även en film om vistelserna på Ågrenska som du kan låna. Filmen går också att se på vår webbplats.

Läs mer och hitta anmälningsblanketter och kontaktuppgifter på www.barncancerfonden.se, under "Stöd & Råd/Vistelser".

Köp Pablos singel!

ARTISTEN PABLO CEPEDA har i dagarna släppt singeln "Himlen runt hörnet". Fem kronor från varje singel går till Barncancerfonden och målet är att sälja minst 50 000 exemplar fram till den 22 december 2008. Det skulle i sådana fall bli 250 000 kronor till Barncancerfonden.

Det var när Pablo Cepeda för ett år sedan fick en dotter som idén föddes att göra något för barn med cancer.

– Det kommer så många tankar när man får ett barn. Det känns som om allt kan hända dem, säger han. Cancer kan drabba vem som helst och man kan inte slå ifrån sig bara för att det är en otäck tanke. Man måste agera direkt. Det är nu det händer.

Lisa Nilssons "Himlen runt hörnet" är en hoppfull låt som Pablo nu har gjort i en ren salsaversion då latinmusiken ligger honom särskilt varmt om hjärtat.

Pablo Cepedas singel säljs till förmån för Barncancerfonden.

Pablo Cepeda har under sin 15-åriga karriär i musikbranschen arbetat tillsammans med artister som till exempel Enrique Iglesias, Ricky Martin, Lisa Nilsson, Lill-Babs och Electric Banana Band.

Tillsammans med Cat Stevens har han tidigare gett ut en skiva till förmån för hiv-smittade barn i Sydafrika.

Så skriver du testamente

Att genom sitt testamente bidra till forskningen kring barncancer och ett bättre liv för de drabbade barnen i framtiden är att ge en stor och fin gåva. Och det är inte så krångligt att skriva testamenten som det kan verka.

Det säger Marie Fogelmarck som handlägger testamenten på Barncancerfonden.

ARV BIDRAR MED runt 30 miljoner kronor till insamlingen varje år.

– Det betyder mycket för oss att få ta emot hela eller delar av kvarlåtenskapen, säger Marie Fogelmarck som tycker att det är en "oerhört fin handling som testamentsgivarna gör".

– Vi behandlar mottagna testamenten med stor respekt och följer testators sista vilja till punkt och pricka.

Den största givargruppen är ensamstående personer eller makar som i många fall har personlig erfarenhet av barn med cancer.

Många ringer till Barncancerfonden för att fråga hur de ska skriva ett testamente.

– Det behöver i regel inte vara svårare än att med egna ord skriva att "så här vill jag att min kvarlåtenskap ska fördelas när jag själv är borta".

De stödjer Barncancerfonden

Vill du också engagera ditt företag i Barncancerfondens verksamhet, kontakta Johan Björkman på telefon 08-584 209 04 alt via e-post johan.bjorkman@barncancerfonden.se.

Just nu engagerar sig; Armatech AB Buy Aid Sweden AB, Cederroth, DSV Road, Fieldwork International, Handelsbanken Finans, Pfizer Health, Postkodlotteriet, Procurator, Sense, Skoljoggen–Svenska Skolidrottsförbundet, Sydexpo, Tetra Pak ,Global Technical suport, F Metall, Volvoklubben, Maxi Stormakrnad Göteborg, E.ON Elnät Sverige AB, Tekniska Verken, Toni & Guy.

Barncancerfonden nominerade till Svenska Publishingpriset

BARNCANCERFONDENS verksamhetsberättelse för 2007 nominerades i kategorin Årsredovisningar/Organisationer.

– Vi nådde inte ända fram men är mycket stolta över att ha blivit nominerade, säger Ylva Andersson, informationsansvarig på Barncancerfonden.

Svenska Publishingpriset arrangeras av tidskriften Populär Kommunikation. Tävlingen går ut på att premiera de bidrag som med god grafisk form, målgruppsanpassning och tydligt budskap lockar till läsning. Detta för att sporra och lyfta fram alla dem som jobbar med information och kommunikation.

På www.popkom.se finns alla nominerade och vinnare presenterade.

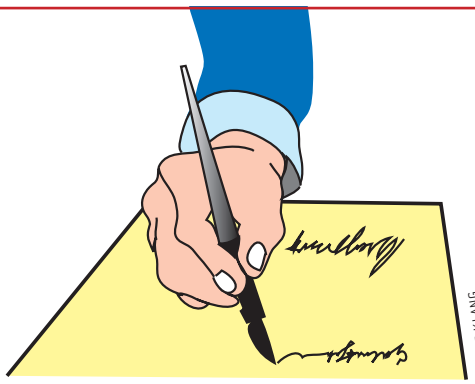

KEROLD KLANG

Här är ett exempel som visar hur enkelt det kan vara att formulera ett testamente:

”Följande legat till mina vänner: Till NN för trevliga pratstunder och goda råd om trädgårdsskötsel. Till NN som tack för många års ovärderlig vänskap, en verklig vän i nöden. Till NN som tack för all hjälp med praktiska bestyr, ta väl vara på dig. Resterande del av min kvarlåtenskap ska tillfalla Barncancerfonden.”

– Det är egentligen inga konstigheter, utan det är bara att skriva från hjärtat, säger Marie Fogelmarck.

Sedan finns några formella krav som att den egenhändiga namnteckningen ska bevittnas av två personer när handlingen skrivs under och att den undertecknas med ort och datum. Broschyren ”300 skäl att testamentera till Barncancerfonden” ger en utförlig vägledning och finns att ladda ner från hemsidan.

TESTAMENTERAT

- Ett hundratal personer väljer att testamentera till Barncancerfonden varje år.
- Arv bidrar med omkring 30 miljoner kronor till insamlingen varje år. Det är omkring en fjärdedel av insamlade medel.

Almers Hus

27 december–3 januari	Rekreation (hotellet stängt)
4 januari–10 januari	Städning
10 januari–17 januari	Personalvecka/Umeå
17 januari–24 januari	Personalvecka/Linköping
24 januari–31 januari	Personalvecka/Lund
31 januari–7 februari	Rekreation
7 februari–14 februari	Rekreation
14 februari–21 februari	Rekreation
21 februari–28 februari	Rekreation
28 februari–7 mars	Vi som mist
7 mars–14 mars	Rekreation
14 mars–21 mars	Rekreation
21 mars–28 mars	Rekreation
28 mars–4 april	Rekreation
4 april–11 mars	Rekreation

TILL ALMERS HUS i Varberg får familjer som har eller har haft ett cancerdrabbat barn åka. Tanken är att de familjer som vistas här ska få möjlighet att lämna vardagsstöket och få tid och tillfälle att umgås med varandra och andra i liknande situationer.

Almers Hus invigdes 1993. Förra året besökte över 100 familjer anläggningen för att hämta kraft och inspiration. Huset ägs av Barncancerfonden och drivs i samarbete med Comwell Varbergs Kurort Hotell & Spa.

Familjerna kan stanna allt från ett par dagar till en vecka och Barncancerfonden står för boende och resor.

Kontakta någon av de bokningsansvariga så får du veta mer.

BOKNING

Mejladresser och telefonnummer till bokningsansvariga hittar du på www.barncancerfonden.se, under Stöd & Råd/Vistelser. Där hittar du även information om vistelsen, program och bilder från huset.

Har du några fina bilder från din vistelse på Almers Hus? Skicka dem gärna till oss så fler kan få glädjas åt dem. Antingen per mejl i jpg-format till redaktionen@barncancerfonden.se eller vanliga kort i pappersformat till Barn & Cancer, Citat Journalistgruppen, Box 30159, 104 25 Stockholm.

GÖR NÅGOT MENINGSFULLT, GÅ OCH HANDLA

Varje gång du använder Barncancerfonden Mastercard gör du livet lite lättare för barn som drabbats av cancer – 0,5% av summan du handlar för går nämligen till Barncancerfondens arbete. Vår förhoppning är att många, många människor ska använda det här kortet, för då kommer vi att göra underverk tillsammans.

Årsavgiften är låg, 195 kronor, och det första året är gratis. Du behöver inte byta bank. Allt du behöver göra just nu, för att få veta mer om kortet, är att fylla i intresseanmälan här nedanför. Tack för att du handlar med omtanke.

DRA LOSS INTRESSEANMÄLAN, FYLL I OCH LÄGG PÅ LÅDAN.

Pg 90 20 90-0 Telefon 020-90 20 90 www.barncancerfonden.se

HÅDÉNS DENTAL

Annika, Roger och Peter Hådén på familjeföretaget Hådéns Dental förädlar tandguld till bidrag till Barncancerfonden.

Gåvor med guldkant

Att gå till tandläkaren är sällan förknippat med glädje. Men att skänka sitt utdragna tandguld som blir pengar till Barncancerfonden kan göra tandläkarbesöket till något positivt.

FAMILJEFÖRETAGET Hådéns Dental i Göteborg, som återvinner tandguld, kom på idén för sju år sedan. Hittills har de fått in över en halv miljon kronor till Barncancerfonden.

– Det är verkligen roligt att så många valt att vara generösa, säger vd:n Peter Hådén.

Så här går det till: Tandläkaren tar ut en brygga eller krona som innehåller guld. Patienten kan antingen ta med sig guldet hem eller skicka det själv eller via sin tandläkare till Hådéns, som rensar ut, värderar och ersätter guldet med pengar. På påsen som skickas till återvinningen i Göteborg kan patienten kryssa för om pengarna ska gå till exempelvis Barncancerfonden.

– Vi såg Barncancerfonden som ett självklart alternativ och många upplever det som väldigt positivt att ha den här möjligheten, säger Peter Hådén.

Ofta rör det sig om mindre lagningar där värdet av guldet ligger på mellan 100 och 200 kronor.

– Det klassiska uttrycket ”många bäckar små” stämmer verkligen i det här fallet. Vi får in tre till fyra påsar per dag vars innehåll går till välgörande ändamål, berättar Peter Hådén.

HÅDÉN DENTAL å sin sida bidrar med att skicka ut handskrivna tackbrev till patienterna där de också får veta vilken summa de skänkt till Barncancerfonden eller andra välgörande organisationer.

– Vi skriver ungefär 25 brev i veckan och det extra arbetet gör vi gärna. Det är roligt när man kan göra nytta på det här sättet, säger Peter Hådén.

JILL KLACKENBERG

Ditt bidrag gör skillnad

Barncancerfonden finansierar större delen av barncancerforskningen i Sverige, utan några bidrag från stat eller kommun.

Verksamheten är därför helt beroende av frivilliga gåvor från privatpersoner, företag och organisationer. Du kan stödja forskningen om barncancer genom att sätta in valfritt belopp på pg 90 20 90-0 eller ge din gåva via www.barncancerfonden.se.

Du är också välkommen att ringa in din gåva på telefon 020-90 20 90 eller sms:a ordet FORSKA till 72900 så skänker du 50 kronor. Eventuell sms-taxa kan tillkomma beroende på din operatör. Tjänsten fungerar inte för Telenor-abonnenter.

Högtidsgåva eller minnesblad. Gratulera på högtidsdagen eller hedra minnet av en avliden genom att skänka en gåva.

Vi utfärdar ett gratulationskort eller ett minnesblad med din personliga hälsning.

”En vän för livet”. Stöd vår verksamhet varje månad via autogiro. För oss innebär det mindre administration och större möjlighet att planera projekt på längre sikt. Som tack för ditt stöd får du Barncancerfondens ”guldnål” och tidningen Barn & Cancer kostnadsfritt.

Testamentera pengar. Beställ gärna vår kostnadsfria broschyr ”300 skäl att testamentera till Barncancerfonden”. I den kan du också läsa mer om hur du går tillväga för att skriva ditt testamente.

Företagssamarbeten och insamlingar. Är du intresserad av samarbete så kontakta oss gärna på telefon 08-584 209 00.

Spara i Bancofonder. Stöd oss genom att spara i en fond där en viss procent av ditt sparande går till forskning om barncancer. Kontakta Banco Fonder för mer information.

Läs mer på http://www.banco.se/SparaochPlacera/ideellt fondsparande.aspx

90-konto – för kontrollerad insamling. Ett plusgironummer som börjar på 90 visar att organisationen står under tillsyn av SFI – Stiftelsen för Insamlingskontroll. Det innebär att högst 25 procent av insamlade medel används till administration och marknadsföring.

Läs gärna mer eller kontakta oss/ge gåva på vår webbplats: www.barncancerfonden.se.

Telefon: 020-90 20 90, 08-584 209 00,
Bg: 902-0900, Pg: 90 20 90-0
eller Pg: 90 20 99-1
(för OCR-inläsningar).

STIFTELSEN FÖR INSAMLINGSKONTROLL · SFI ·

Posttidning B
BARNCANCER FONDEN
Barncancerfondens adress:
Box 5408, 114 84 Stockholm
Telefon 08-584 209 00, fax 08-584 109 00

För prenumerationsärenden:
Titel Data AB, 112 86 Stockholm
Telefon 08-617 23 40

KRÖNIKA

PIA HAGMAR

Att tämja en vildhäst

NÄR JAG VAR LITEN kände jag mig ofta ensam, rädd och utanför. Min tröst blev att läsa. I böckerna hittade jag andra världar, som det bara var att kliva in i. När jag läste blev jag personerna i böckerna, jag kunde resa vart som helst, uppleva äventyr varenda dag.

Sedan upptäckte jag att det var ännu roligare att hitta på äventyren själv. Då fick jag dessutom bestämma hur de skulle sluta. Historierna hittade jag på när jag satt ensam på skoltrappan och tittade på när alla andra lekte. När jag inte trivdes med mitt liv så hittade jag helt enkelt på ett annat. Ett där jag varken var ensam eller rädd, utan modig och stark och hade hur många kompisar som helst. Ett liv där jag var hjälten som tämjde vildhästar, grävde upp skatter eller fångade skurkar – vilket var mycket roligare än att hoppa hopprep eller vad de andra ungarna nu gjorde på rasterna.

Jag hade också fått för mig att om jag bara fick en egen häst så skulle jag aldrig behöva känna mig ensam mer. Problemet var att mina föräldrar inte hade råd att köpa någon häst åt mig. Dessutom gick jag visserligen på ridskola, men jag var livrädd varenda gång jag red. Varför jag ändå tvingade mig till varenda torsdag klockan fyra kan man verkligen undra. Men i mina påhittade äventyr kunde jag rida, och att jag kunde det där, gav mig tillräckligt med mod för att lära mig det i verkligheten också.

En dag när allt kändes extra sorgligt så kände jag en mjuk knuff mot axeln. När jag tittade upp stod han där. Liten, grå, med luddig mule och lång man. Jag visste direkt att han hette Misty. För mig var Misty lika verklig som en vanlig häst. Enda skillnaden var att ingen annan kunde se honom, vilket bara var bra, för då kunde jag ha honom helt för mig själv.

Misty var så verklig för mig att jag gick upp tidigare varenda morgon för att hinna ge honom mat och vatten innan jag skulle till skolan. Jag borstade honom blank med en skurborste och repade gräs som jag torkade för att han skulle få hö. Misty och jag blev bästa vänner på en gång, vi var alltid tillsammans och jag behövde inte känna mig ensam mer.

Han följde med mig till skolan och vi var tillsammans varenda rast (han kunde inte vara inne i klassrummet eftersom han käkade upp krukväxterna …). Vi tränade ofta hoppning, inomhus, vilket mina föräldrar tyckte var en smula påfrestande. Alla trösklar var murar, mellanrummen mellan trasmattorna var vattengravar. Misty och jag startade i mammas och pappas sovrum, galopperade förbi sybordet, nerför trappan, sladdade förbi pianot och gick i mål ute i köket.

Vissa kanske kallar det verklighetsflykt. Själv kallar jag det någonting helt annat. Visst var mina föräldrar lite bekymrade ibland. Var det verkligen helt normalt att ha en osynlig häst? Samtidigt såg de ju att Misty gjorde mig lycklig.

Som jag ser det är fantasi en fantastisk källa till tröst, en källa där det finns massor av kraft, mod och kreativitet att hämta. Allt det som behövs när verkligheten känns svår och tung. För alla behöver vi väl tämja en vildhäst ibland för att hålla humöret uppe?

LARS ANDRÉ

PIA HAGMAR

Ålder: 47 år.
Bor: I södra Dalsland.
Familj: Man och tre barn, 20, 18 och 13 år, tjatiga katten Iris och hästen Ginza.
Arbete: Barn- och ungdomsboksförfattare.
Njutning: Rida, läsa och skriva.